

In plaats van op 1 januari 2021 start de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2022. Hiermee ontstaat er ruimte in de planning, maar er is ook nog veel te doen om op een goede manier voorbereid te zijn op de invoering. Daarom heeft de projectgroep Omgevingswet een proces uitgewerkt om U als raad actief te betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie, te helpen nadenken over uw eigen rol en een aanpak uit te werken voor de vertaling van een omgevingsplan van rechtswege naar een integraal Omgevingsplan. In deze raadsbrief wordt dit proces toegelicht en vragen wij u om ruimte te maken in de raadsagenda om actief mee te denken en aan de voorkant betrokken te zijn.

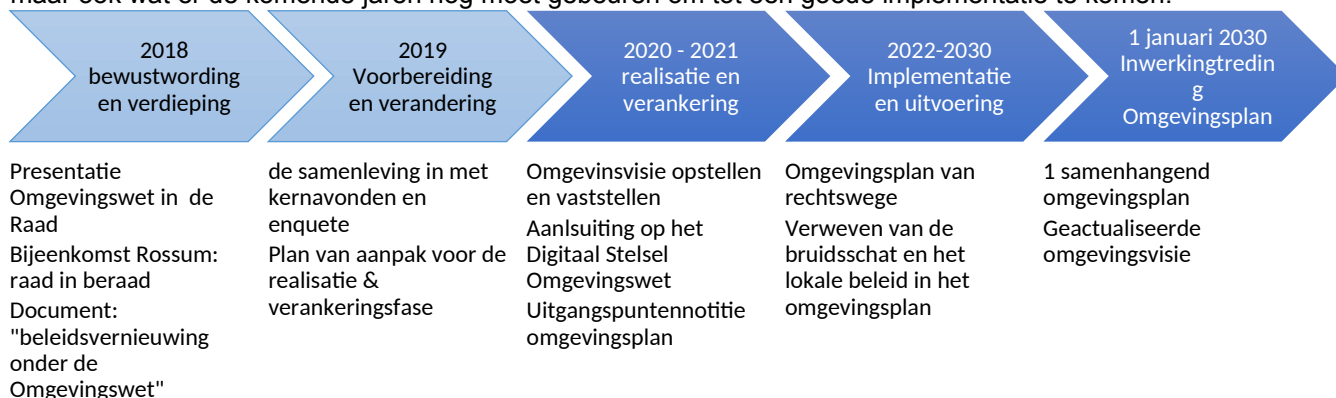
Met het proces dat geschetst wordt in deze raadsbrief willen we u, als Raad, goed informeren en betrekken bij de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. Dat doen we via een aantal sporen:

1. Bewustwording van wat er verandert en wat dat betekent voor de rol van gemeenteraad, het college en de samenwerking met de samenleving;
2. Bewustwording van en kennis van de instrumenten uit de Omgevingswet;
3. Het meedenken over en vaststellen van de omgevingsvisie;
4. De aanpak voor de invoering van het omgevingsplan;
 - a. Omgevingsplan van rechtswege en de wijze waarop we hiermee omgaan in de overgangssituatie;
 - b. Het bouwen aan een integraal omgevingsplan dat uiterlijk 1-1-2030 door de gemeenteraad vastgesteld is.

Dit doen we in verschillende stappen en werkvormen en vaak lopen deze inhoudslijnen in meer of mindere mate door elkaar heen. De omgevingsvisie vormt het beleidskader voor de omgevingswet. De gemaakte keuzes in de visie hebben invloed op de regels in het omgevingsplan afhankelijk van de mate van detail in de visie. Vaak lopen de onderwerpen door elkaar heen en zullen we er in een sessie of werkvorm op meerdere sporen reflecteren en discussiëren.

Tijdspad

In de onderstaande tijdlijn vindt u een korte terug- en vooruitblik om te laten zien waar we al staan maar ook wat er de komende jaren nog moet gebeuren om tot een goede implementatie te komen.

Hieronder is voor 2020-2021 uitgewerkt welke stappen we gaan zetten en wat daarin de rol van de raad is op welk moment.

In de aanpak maken we onderscheid in inhoudskennis, beleidskeuzes of richtinggevende uitspraken en kennis over rol en handelen. Inhoudskennis is mooi, maar misschien niet voor allemaal noodzakelijk. De raad maakt beleidskeuzes op het terrein van de fysiek leefomgeving (de raad kleurt het schilderij in binnen de kaders die het Rijk en de provincie stellen). De raad besluit daarover in een formele raadsvergadering en kan bepaalde delen delegeren aan het college. Richtinggevende uitspraken kunnen we misschien in diverse werkvormen ophalen (niet via de werkgroep maar wel in een themabijeenkomst). Voor de kennis over de rol en handelen van college en raad is hiervoor de basis gelegd in de afgelopen bijeenkomsten. Dit wordt in 2021 verder uitgewerkt door in diverse momenten gezamenlijk aan de slag te gaan soms onder leiding van een externe partij. Zij kunnen het

belang van de keuzes in rolneming voor het voetlicht te brengen en de Raad in werkvormen zich bewust te maken van de keuzes die voor liggen t.a.v. hun rol.

In Tubbergen is er de mogelijkheid om via een raadsgroep de raadsleden mee te nemen in het proces en de werkwijze binnen de Omgevingswet.

1. Concreet aan de slag: evaluatie beleid buitengebied – afgerond in oktober 2020 met de themabijeenkomst Beleid Buitengebied

Een van de belangrijke thema's in de omgevingsvisie is het beleid in het buitengebied. Wat speelt er de komende periode in het buitengebied? Welke vraagstukken komen er op ons af? Wat betekent dat voor de waarden en de ontwikkelkansen in het buitengebied? En hoe verhoudt zich dat het huidige beleid. Dit moment gaan we aan de slag met:

1. De samenhang tussen omgevingsvisie en beleid buitengebied
2. Toelichting op het beleid buitengebied en wat het heeft opgeleverd in vierkante meters en locaties
3. Wat zijn de consequenties als je dit beleid niet meer hebt?
4. Wat zijn de mogelijkheden als je dit beleid een plek gaat geven in de uitwerking van het omgevingsplan?

2. Bewustwording over de veranderende rol van de raad en de kerninstrumenten uit de omgevingswet (november 2020) – afgerond met de sessie olv BügelHajema

1. Helder krijgen wat er voor de raad gaat veranderen
2. Helder krijgen welke kerninstrumenten er zijn en wie daarin welke rol heeft
3. Gevoel krijgen bij hoe het nu geregeld is en wat dan onder de nieuwe wet logisch is

3. Meedenken over de dilemma's en keuzes in de concept omgevingsvisie (december 2020) – afgerond in november via de raadsgroep Omgevingswet

Bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie wordt nu o.b.v. alle input een concept opgesteld. In het concept zitten drie inhoudelijke elementen (per gemeente uitgewerkt) waar de colleges en gemeenteraden hun eigen mening over moet vormen namelijk:

1. Is de identiteit van de gemeente voldoende geborgd in de beschrijving zoals die er nu ligt?
2. Zijn de speerpunten die nu geformuleerd zijn ook inderdaad de speerpunten waar we gezien alle ontwikkelingen mee verder gaan?
3. Er zijn gebiedstypen gekozen, waar waarden aangehangen zijn. Kunnen College en Raden zich vinden in deze waarden en de omschrijving hiervan?

4. Oefenen met het afwegen van buitenplanse initiatieven (eerste helft 2021)

Dit sluit goed aan bij de beweging van MD 2030 waarbij vanuit een nog breder perspectief kernen aangemoedigd worden om na te denken over wat zij nodig hebben om hun kern leefbaar te houden. Qua proces moeten colleges en raden zich voor de omgevingsvisie de volgende vragen stellen:

1. Biedt de omgevingsvisie met het afwegingskader voldoende handvatten om te sturen op de zaken die wij op hoofdlijnen belangrijk vinden?
2. Zijn er zaken die nog specifiek aandacht nodig hebben, waar wij als gemeenteraad per definitie iets van willen vinden?

Hiervoor is in januari 2021 een oefenbijeenkomst gehouden waarin de raad zich heeft gebogen over een concrete casus. Deze werkvorm wordt gedurende 2021 meermaals aangeboden zodat ervaring opgedaan wordt met afwegen en het werken vanuit de omgevingsvisie. Ditzelfde zal ook voor college en organisatie uitgevoerd gaan worden.

5. Besluitvorming over omgevingsvisie (eerste kwartaal 2021)

6. Meedenken over dilemma's en keuzes in de Voorbereiding op het Omgevingsplan (voorjaar 2021)

In deze bijeenkomst willen we met de raad in gesprek over de dilemma's en keuzes in Voorbereiding op het omgevingsplan. De specifieke uitwerking van deze stap volgt als er meer beeld is bij de uitgangspuntennotitie Voorbereiding omgevingsplan. De verwachting is dat in het voorjaar van 2021 de gemeenteraad hier weer actief betrokken zal worden om op basis van de inhoud die er dan ligt meegenomen te worden in de zaken die eventueel wijzigen en de wijze om van een omgevingsplan van rechtswege te komen tot een definitief omgevingsplan.

7. Richting geven over dilemma's en keuzes in de Voorbereiding op het omgevingsplan (eerste helft 2021)

De verwachting is dat in de eerste helft van 2021 de gemeenteraad weer actief betrokken zal worden op de dilemma's en keuzes in de aanpak rondom het omgevingsplan. Op basis van de inhoud die er dan ligt wordt de raad bijgepraat over de eventuele wijzigingen en de wijze om van een omgevingsplan van rechtswege te komen tot een definitief omgevingsplan en de werkwijze in de overgangperiode. Insteek van deze bijeenkomst:

1. Ervaringen opdoen met het werken en denken vanuit het omgevingsplan door de resultaten van de pilot met GemeenteDSO te delen.
2. Richting geven in de keuzes en dilemma's.

8. Besluitvorming Uitgangspuntennotitie omgevingsplan (medio 2021)

9. Informeren over de tot dan toe bekende structurele effecten van de Omgevingswet en de impact op de gemeente (medio 2021).

De bedoeling is om medio 2021 de impact van de Omgevingswet op de werkprocessen en daarmee op de dienstverlening, formatie en financiën in beeld te hebben. Dit kan pas nadat de pilot GemeenteDSO afgerond is om de werking van het DSO geoefend te hebben en als de werkprocessen en de uitgangspuntennotitie afgerond zijn. Dan is alle informatie beschikbaar om een inschatting te maken van de structurele effecten.

10. Besluitvorming delegatie (najaar 2021)

De insteek is dat we voor de overgangssituatie de huidige bevoegdheden herbevestigen, zodat we vanuit dezelfde delegatiebevoegdheden blijven werken. In de opbouw van het omgevingsplan in de komende jaren doen we ervaring op die uiteindelijk kunnen leiden tot wijzigingen in delegatiebevoegdheden.

Inzet van de raadsgroep

Gedurende dit proces willen we de raadsgroep graag meenemen in diverse thema's. Dat kan op basis van een behoefte van de raad zoals de werking van het digitale loket of vanuit het project zoals het thema participatie onder de Omgevingswet.

Afhankelijk van de ontwikkelingen zowel landelijk, regionaal of lokaal kan deze planning aangepast worden maar het geeft een goede indruk van de stappen die nog gezet moeten worden.